

Jelenségnaptár

2006. június (JD 2 453 888–917)

A bolygók láthatósága

Merkúr. Este figyelhető meg az északnyugati láthatóhatár fölött. 20-án van legnagyobb keleti kitérésben, 25^m-ra a Naptól, ekkor másfél órával nyugszik a Nap után. Júniusi láthatósága távcsöves megfigyelésre igen kedvező.

Vénusz. Hajnalban látszik a keleti égen. A hó elején másfél órával, a végén két órával kel a Nap előtt. Fényessége -3^m,8-ról -3^m,7-ra csökken, fázisa 0,8, növekvő.

Mars. Az esti órákban látható a Cancer csillagképben. Fényessége 1^m,7, látszó átmérője 4",1, mindkettő csökken.

Jupiter. Az éjszaka első felében figyelhető meg a Librában. Éjfél után nyugszik. Fényessége -2^m,4, látszó átmérője 43".

Szaturnusz. Az esti órákban látható a Cancer csillagképben. Késő este nyugszik. Fényessége 0^m,4, látszó átmérője 17".

Uránusz, Neptunusz. Késő éjjel kelnek. Az Uránusz az Aquariusban, a Neptunusz a Capricornusban látható.

Holdfázisok

04. 23:06 UT első negyed
11. 18:03 UT telehold
18. 14:08 UT utolsó negyed
25. 17:05 UT újhold

Mira és SRA maximumok

	Csillag	Max.	Térkép
01.	S Lib	8,4	
03.	T Gem	8,7	VA 8
04.	R Vir	6,9	VA 11
05.	X Peg	9,4	
08.	U CVn	8,8	
08.	RS Vir	8,1	
10.	RT Cyg	7,3	VA 5
12.	S Peg	8,0	
13.	S Sco	10,5	
17.	T Cam	8,1	VA 11
18.	V Leo	9,1	VA 8
18.	R Crv	7,5	
18.	S Lac	8,2	
20.	W Cam	9,5	
26.	R Boo	7,2	VA 14

Mélyég-ajánlat júniusra

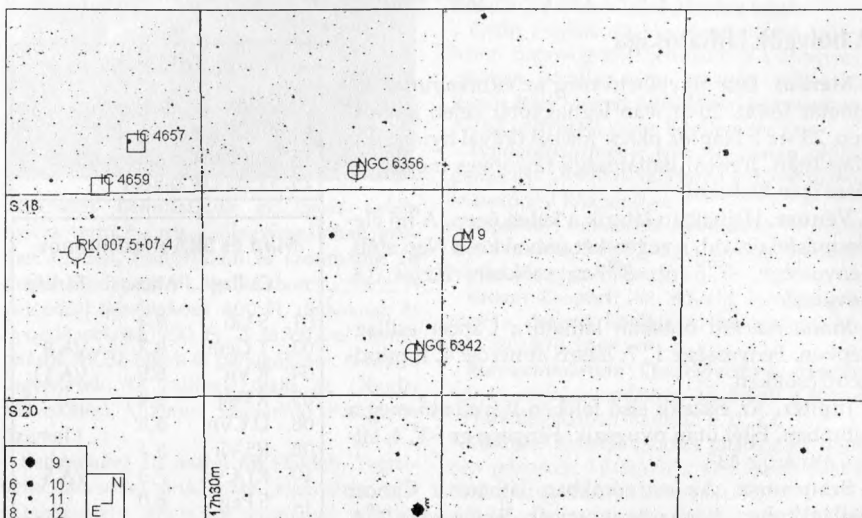
Galaxisok. Fényes Messier-objektumok kerülnek ismét sorra e havi galaxis kínálatunkban, ezúttal a Virgóban: M49, M60, M104 és NGC 4293. Talán említenünk sem kell, hogy a környéken távcsövével bóklászó amatőr hasonló objektumok tucatjaiba botlik: az égbolt egyik legnagyobb és leggyönyörűbb vidéke ez a távoli csillagvárosokat fürkésző szemek számára. Rovatunk várja a kalandos galaxis túrára indulók élménybeszámolóját!

Gömbhalmazok. Érdemes felkeresni az M5-öt a Serpens Caputban, az Ophiuchus gömbhalmazai közül az M14-et és az NGC 6366-ot javasoljuk szemlélődésre, de megkísérelhetjük elcsípni a közeli IC 1257-et is. Deklinációjuk nem túl kedvező, mégis ér-

demés felkeresni a jóval délebbre fekvő M9, NGC 6356, NGC 6342 trióját. A felsorolt gömbhalmazok elég változatos megjelenésűek, közülük akad meglehetősen nehéz is, érdemes detektorra vinni őket.

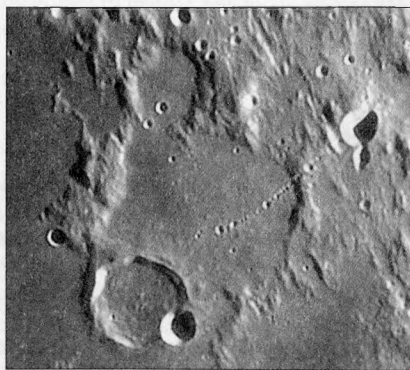
Planetáris köd. Az Ophiuchusban található NGC 6309 viszonylag apró és halvány, CCD-vel vagy filmen megörökítve kivehető alakja, ami miatt Doboznak is nevezik. Vizuálisan szemlélve egy közeli csillaggal felkiáltójelet formáz, ez a másik neve. Hasonló vizuális paraméterekkel bír a Corvus-beli NGC 4361, megjelenése emlékeztet egy spirális galaxisra.

(SPE)

A hónap Hold-alakzata: a Catena Davy

A Catena Davy (Davy-kráterlánc) megtalálása nem ütközhet semmilyen problémába sem. A kráter sor az impozáns Ptolemaeus–Alphonsus–Arzachel-kráterhármastól nyugatra, a lepusztult falú Davy Y jelű romkráter alján húzódik. Már kis átmérőjű távcsővel, és kb. 200x-os nagyítást használva is feltűnő látványt nyújt. Általában a kráterlánc teljes hosszában látszik, de tisztán rendszerint csak néhány tagját lehet kivenni. Látványa függ a nyugodtságtól. Nagyon fontos lenne megörökíteni hazai felvételen is! Vajon mire képesek a hazai Hold-fotósok? Mennyire lehet felbontani a kráterláncot, hány krátercsekét lehet elkülöníteni?

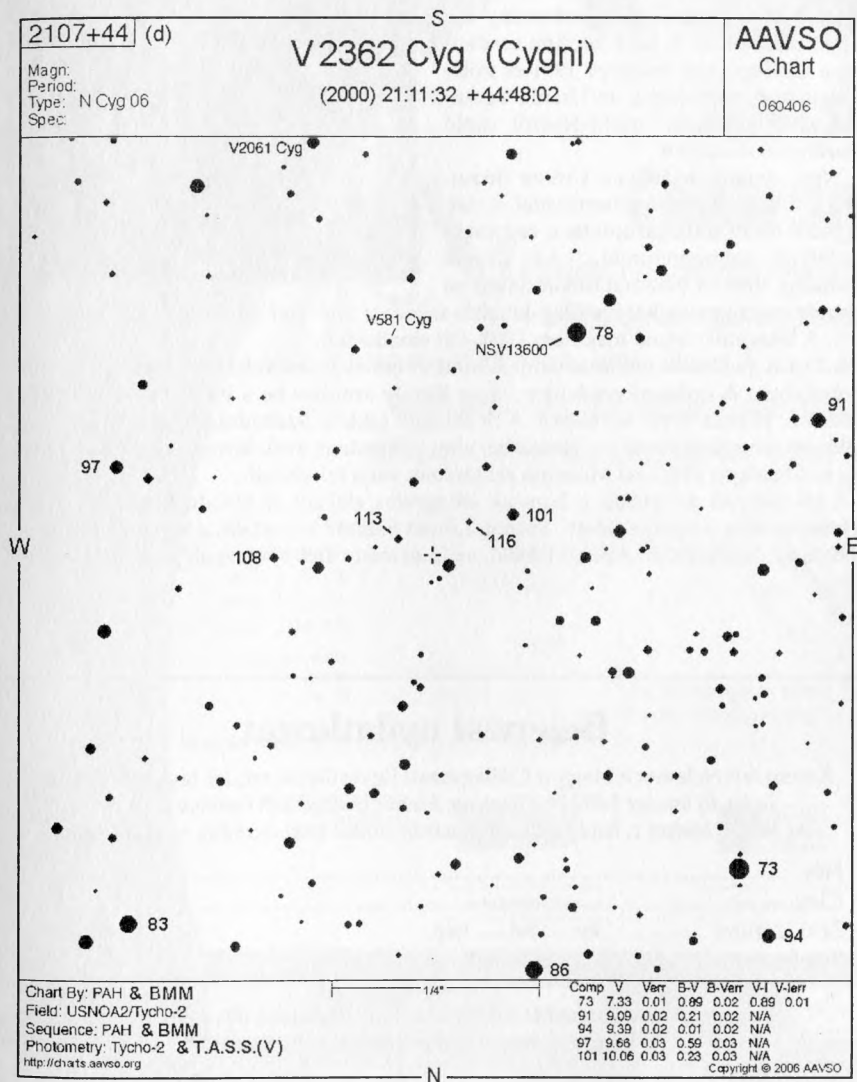

A Catena Davy Paolo R. Lazzarotti felvételén

A holdészlelési szimultán célpontja júniusban szintén a Catena Davy lesz. Az időpont: 2006. június 04. 19:00 UT. Részletek a szakcsoport honlapján olvashatóak. (Ggz)

A hónap változócsillaga: Nova Cygni 2006

A V2362 Cygni végleges elnevezést kapott nóváról a változós rovatban olvashatunk bővebben.

Egy év – egy kép: a Plössl-refraktor 1950-ben

Az 1940-es, 1950-es évek amatőrmozgalmi életéről nagyon kevés képanyag maradt ránk. Elsősorban olyan felvételekből gazdálkodhatunk, amelyek valamilyen kiadványban megjelentek – elsősorban a Csillagok Világa és az Élet és Tudomány korabeli számaiban. E havi képünk eredetileg a Csillagászati évkönyv 1951-es kötetében látott napvilágot, az Uránia Bemutató Csillagvizsgáló működéséről szóló beszámoló részeként.

„Népi demokráciánk az Uránia Bemutató Csillagvizsgáló fenntartásával a csillagászat terén is megszűntette a vagyonos osztályok monopóliumát... Az Uránia munkája, mind a bemutatásokat, mind az amatőr megfigyeléseket illetően, jelentős fejlődést mutatott az elmúlt 1950. esztendőben. A látogatók száma majdnem 100%-kal emelkedett.”

A képen az Uránia tetőteraszán felállított 19 cm-es Plössl-refraktort látjuk, látogatók gyűrűjében. A műszert eredetileg Nagy Károly szerezte be a bicskei csillagvizsgáló számára, jó száz évvel korábban. A Svábhegyi (akkor: Szabadság-hegyi) Csillagvizsgáló múzeumából került az Urániába, ahol a hatvanas évek közepéig szolgált. Jelenleg az Országos Műszaki Múzeum raktárában várja felújítását.

A jól sikerült felvételen a korszak jellegzetes alakjait is felfedezhetjük. A Plössl rektaszenciós tengelye „alatt” Szántai Lóránt állandó bemutató, a kép jobb felső sarkában, az észlelőlétrán Alföldi László, az intézmény akkori igazgatója (fehér köpenyben).

Belépési nyilatkozat

Kérem felvételemet a Magyar Csillagászati Egyesületbe rendes tagként 2006-ra
(a tagdíj összege 5400 Ft, illetmény: Meteor csillagászati évkönyv 2006 és
az MCSE Meteor c. havi folyóirata. Kiadványainkat visszamenőleg megküldjük.)

Név:

Cím:

Szül. dátum: év hó nap

Telefonszám: E-mail:

A tagdíjat az MCSE címére (1461 Budapest, Pf. 219.)
kérvük feladni rózsaszín postautalványon!

budapesti
távcső
centrum

Budapesti Távcső Centrum

- » a legjobb távcsőmárkák képviselete
- » a legnagyobb hazai raktárkészlet
- » csillagászati távcsövek, mechanikák, állványok, kiegészítők
binokulárok, spektívek, éjjellátók, mikroszkópok
csillagászatra, természetmegfigyelésre, fotózáshoz

nyitvatartás

kedd | 14–19h
szerda | 9–19h
péntek | 14–19h

egyéb időpontokban
telefonos egyeztetés
alapján

telefon

(1) 202 5651

email

castell.nova@chello.hu
tavcs@tavcs.com

tanácsadás, információ (20) 432 5555 (30) 253 82 41 (30) 340 42 68

XII. Városmajor u. 19/b
1 percre a Déli pályaudvartól

a Budapesti Távcső Centrumban
megtalálhatók:

TD TÁVCSŐ
DISZKONT

TÁVCSŐ
Szolgáltató
Magyarország

www.tavcsobolt.hu

www.tavcs.com

Teleskop
Service

Sky-Watcher

GS OPTICAL

TeleVue
Visionary

WILLBROSCH OPTIK

TELE

BREAKER

AstroMedia

ATN
AMERICAN TELESCOPE
CORPORATION

MEADE

Leitzhungaria

Professzionális

Spektívek

Óriásbinokulárok

Digitális analóg
fényképezőgépek

Lézeres
Távolságmérők

Éjjellátók

Keresőtávcsövek

Csillagászati teleszkópok

Szűrők, kiegészítők

CELESTRON

MINOX

PENTAX

Megoldások minden megfigyelési területre,
a világ vezető optikai cégeitől!

Ingyenhitel lehetőség **0%** THM, kérje árajánlatunkat faxon, e-mailen

Cím: Leitz Hungaria Kft. 1075 Budapest, Madách I. u. 13-14.

Tel.: 20/96 59 171, (1) 268 95 20 Fax: (1) 268 95 21

E-mail: absz@leitz-hungaria.hu